

invloed op. Het gebrek aan antropologisch onderzoek maakt het moeilijk om enige uitspraken te doen rond het geslacht, leeftijd, pathologische kenmerken en de daaruit voortkomende sociale verhoudingen en verschillen in het rituele proces tussen de begravene personen. Verder onderzoek op het botmateriaal zou hier mogelijk meer informatie over kunnen bieden.

Op basis van de materiële cultuur valt er over socio-culturele verschillen eveneens weinig af te leiden. Zoals eerder al aangehaald is de hoeveelheid aangetroffen grafgraven niet noodzakelijk een reflectie van al het materiaal gebruikt in het ritueel proces. Opvallend is de eveneens al eerder vermelde toename van grafgraven naar het einde van de eerste eeuw, wat in verband staat met economische groei en stabilisatie van het Romeinse rijk. Verschillen in gender zijn ook moeilijk onderscheiden, ook hier zou verdere analyse van het botmateriaal wel in kunnen helpen. Enkel de contexten met bronzen armbanden wijzen richting vrouwen.

De monumenten

Naast de eigenlijk graven werden nog enkele monumentale structuren aangetroffen, die in verband stonden met de funeraire cultus. Bij de aanleg werd een gedeeltelijk bewaarde grafcirkel van 7,8 m doorsnede aangetroffen. Deze had een lichtgrijze vulling met op enkele houtskoolspikkels na, geen bijvulling. Het graf zelf is niet bewaard. Voorts troffen de archeologen nog een andere gedeeltelijk bewaarde grafcirkel aan. Deze was 3,25 m in diameter en 10 à 15 cm diep. Hier was het graf wel bewaard.

Naar het noorden toe werd een erg grote kringgreppel (18,5 m in doorsnede en ca. 20 cm diep) aangetroffen. De witgrijze vulling bevatte nauwelijks bijmenging. In deze cirkel werd naar het midden toe een crematiegraf aangetroffen. Dat bestond uit een crematiestdepositie met enkele metaalfragmenten in de vulling, maar bood wegens een gebrek aan dateerbaar materiaal geen aanwijzingen over de ouderdom van de kringgreppel.

In de noordwesthoek werden twee grote rechthoekige *enclosures*

aangetroffen; de ene was 15 x 11 m groot en N-Z georiënteerd. De greppel zelf was ca. 0,5 m breed en 0,45 m diep bewaard. In de lichtgrijze vulling zelf werd geen bijmenging aangetroffen. De tweede kon maar gedeeltelijk opgegraven worden; deze was 11 x 7,5 m met een greppel van 0,25 m breed en 0,12 m diep. Ook hier was er sprake van een lichtgrijze vulling zonder bijmenging. Zowel de kringgreppel als de rechthoekige structuren werden uitgeschaafd om eventuele sporen onder de greppel vast te stellen. Hierbij kwamen geen bijkomende elementen boven. Ook bij deze twee structuren kon de ouderdom niet vastgesteld worden.

Besluit

Het mag duidelijk zijn dat de archeologische opvolging van deze acht hectaren grote verkaveling een groot succes was. Ten eerste omwille van de Romeinse weg. Het is namelijk de eerste maal sinds lang dat deze Romeinse weg buiten een stedelijke context in Limburg archeologisch werd gedocumenteerd en onderzocht. Ten tweede omwille van de combinatie van archeologische sporen. Het komt namelijk weinig voor dat archeologen de gelegenheid krijgen om én de Romeinse weg én de bijhorende Romeinse bewoning én het grafveld in één beweging te onderzoeken.

En zoals altijd roepen nieuwe resultaten nieuwe vragen op; vragen waarop we ook nu weer het antwoord schuldig moeten blijven. Zo is het nog steeds niet duidelijk wat de relatie was van de bewoning met het villadomein langs de Steenboskapel, of de archeologen alle bewoning documenteerden, of dat de inheems-romeinse bewoning zich nog verder uitstrekte op nog niet onderzochte plekken, enzovoort enzovoort. Archeologie is een wetenschap die traag vordert.

Een aardige bijkomstigheid aan het onderzoek is dat de bewoners van de verkaveling nu wél weten waar hun straatnamen vandaan komen. Onmiddellijk na het onderzoek besliste de gemeente Voeren immers dat sommige van de nieuwe straatnamen moesten verwijzen naar de archeologische site. En zo kwamen 'Dolium',

de naam voor een Romeinse voorraadpot, 'Silex', een andere naam voor vuursteen, 'Amphora', de naam voor een Romeinse voorraadkruik, 'Tungri', de naam van de bevolkingsgroep die er woonde en uiteraard 'Heirweg' in het Voerense straatbeeld terecht.

De aangetroffen kringgreppel.